

Tal i com s'ha definit en l'apartat 5.2 **“Tipologia de situacions de desprotecció”** des de l'òptica de la protecció infantil s'entén per abús sexual *“la situació en la qual un infant o adolescent és utilitzat per satisfer els desitjos sexuals de l'adult, ja sigui participant o presenciant activitats sexuals que no comprèn o per a les quals no està preparat, d'acord amb el seu desenvolupament i a les quals, per tant, no els pot donar el seu consentiment (incest, violació, tocaments, seducció verbal, masturbació en presència d'un infant, pornografia, etc.).”*

L'abús sexual també pot ser comès per una persona menor de 18 anys, quan aquesta és significativament major que el menor-víctima, o quan està en una posició de poder o control sobre el menor.

En l'abús sexual ha d'existir:

- Diferències de poder que permetin controlar la víctima física o emocionalment
- Diferències de coneixements que impliquen que la víctima no pot comprendre el significat i conseqüències potencials de l'activitat sexual.
- Diferència de les necessitats satisfetes: l'agressor/a busca satisfer els propis impulsos sexuals.

Les conductes que es consideren abús sexual infantil són:

Comportaments sexuals amb contacte directe:

- Tocar a un menor els genitals per obtenir plaer sexual
- Fer que el menor toqui els genitals de la persona abusadora o mútuament
- Acariciar i besar al menor amb propòsits sexuals, sempre obtenint plaer, o fer que el menor li ho faci a la persona abusadora
- Introduir objectes o parts del cos, com dits, llengua o penis en la vagina, boca o anus d'un menor.
- Relació coital, vaginal o anal completa.

Comportaments sexuals sense contacte directe:

- Mostrar material pornogràfic a un menor
- Exhibir els genitals davant un menor
- Demanar a un menor que interactuï sexualment amb un altre
- Seduir a un menor a través d'Internet per a propòsits sexuals
- Fotografiar a un menor en posicions sexuals
- Exposar al menor a contemplar actes sexuals de persones adultes
- Observar al menor despullat amb interès sexual

Conseqüències de l'Abús sexual infantil:

Les víctimes d'Abús sexual infantil poden patir variades conseqüències que afecten a les diferents esferes de la seva vida tant a curt com a llarg termini. Els nens i nenes que han patit abús sexual solen patir danys físics i psicològics que afecten llur capacitat per aprendre i relacionar-se socialment. Paral·lelament presenten greus problemes en l'ajust sexual, i també trastorns dissociatius de la personalitat que comporten problemes socials.

En funció de l'edat, els nens i nenes molt petits (etapa preescolar), degut al limitat repertori de recursos psicològics disponibles, poden mostrar estratègies de negació i dissociació. En els nens i nenes més grans (etapa escolar) són més freqüents els

sentiments de culpa i vergonya. A l'adolescència l'abús presenta una especial gravetat, ja que els/les adolescents prenen consciència real de l'abús i són habituals conductes autodestructives com fugir de casa, abús d'alcohol i drogues, fins i tot conductes autolesives, intents de suïcidi i conductes delictives.

Procediments específics d'intervenció:

La complexitat dels casos detectats d'abús sexual a infants i adolescents, la co-intervenció de diferents sistemes (salut, judicial, protector, policial,...) i l'existència d'un nou equip especialitzat (EFE) a la regió sanitària de la- Catalunya Central en aquest tipus de situacions fa necessari disposar d'un esquema d'intervenció específic per a aquests tipus de casos.

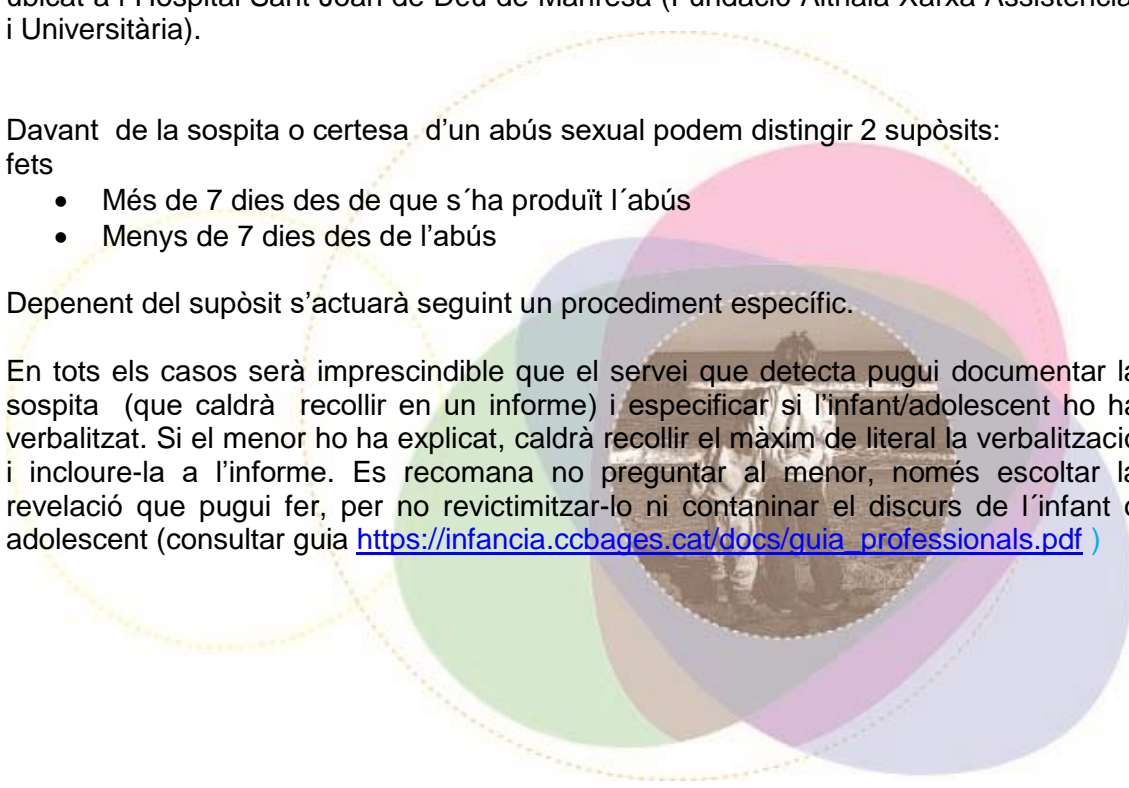
L'Equip Funcional d'Experts (EFE) de l'atenció a la violència sexual infantojuvenil està ubicat a l'Hospital Sant Joan de Déu de Manresa (Fundació Althaia Xarxa Assistencial i Universitària).

Davant de la sospita o certesa d'un abús sexual podem distingir 2 supòsits:
fets

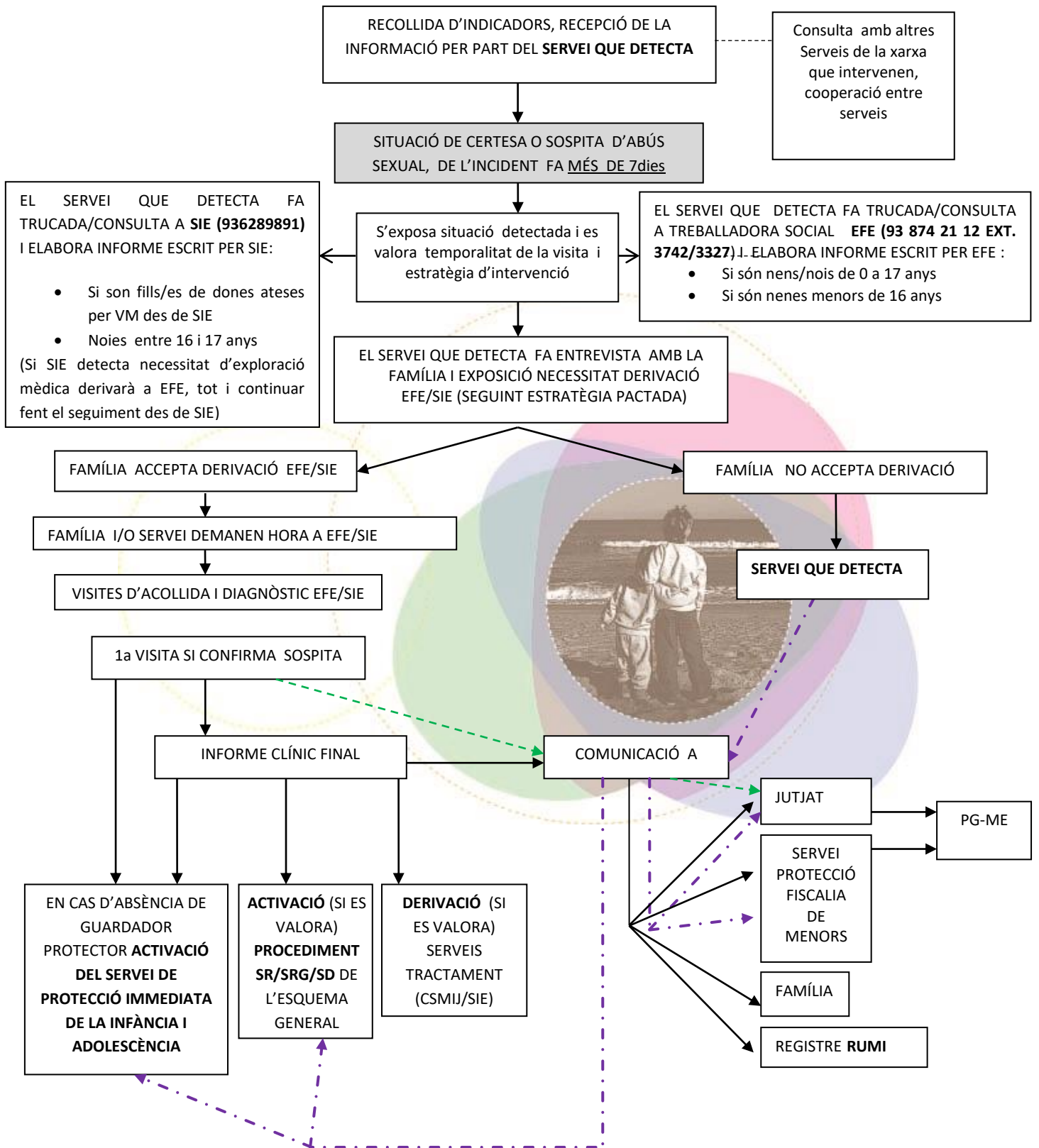
- Més de 7 dies des de que s'ha produït l'abús
- Menys de 7 dies des de l'abús

Depenent del supòsit s'actuarà seguint un procediment específic.

En tots els casos serà imprescindible que el servei que detecta pugui documentar la sospita (que caldrà recollir en un informe) i especificar si l'infant/adolescent ho ha verbalitzat. Si el menor ho ha explicat, caldrà recollir el màxim de literal la verbalització i incloure-la a l'informe. Es recomana no preguntar al menor, només escoltar la revelació que pugui fer, per no revictimitzar-lo ni contaminar el discurs de l'infant o adolescent (consultar guia https://infancia.cbaqes.cat/docs/guia_professionals.pdf)

PROCEDIMENT INTERVENCIÓ DAVANT SOSPITA O CERTESA ABÚS SEXUAL (FA MÉS DE 7 dies)

PROCEDIMENT INTERVENCIÓ DAVANT SOSPITA O CERTESA ABÚS SEXUAL (FA MENYS DE 7 dies)

